

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egy évre 4 frt — 8 korona, fél évre 2 frt — 4 korona,
negyed évre 1 frt — 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 filler.

Felolvasó szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és leptulajdonos:

FEIGL GYULA A.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdáshoz (városkör 81) intézendők. Nyitási sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

A „Köszeg és Vidéke” 19. évfolyamának kezdetén elégtétellel gondol a múltra, amikor csüggedés nélkül, sőt bizalommal indult hosszú útjára. Nem üzleti vállalkozásból, hanem a társadalmi, főleg pedig a magyar nyelv és szellem terjesztése céljából született meg 1881. július havában. A lap iránya ezennel sem változik, hanem azon lesz, hogy társadalmi része még élénkebb formában és a közérdek szempontjából elég nyílt legyen.

Hogy feladatát a lap hiven teljesíthesse, kérjük a további támogatást, kérjük fokozottabb mértékben, mert csak megerősödvé képes útjának folytatására. Az előfizetési árak a lap homlokán olvashatók.

Gyógyulás.

Romlottak az erkölcsök, fönn és lejjel egyaránt. A kaputos ember ép oly önző és szivtelen, mint az egyszerű polgárember. — Az, aki fényben, gazdagságban uszik, megveti a szegény embert — és a szegény ember? ez maga is megveti szegény embertársát és hajlong a pénz előtt. — A nyereszkesedés vágya uralkodik, — mindenki a maga előnyét hajszolja, habár útjában százakat is elgázol — könyörtelenül. A rossz, elvetemedett, gonosz emberek szaporodnak, — lopnak, rabolnak, csalnak, sikkasztanak, gyilkolnak, s az orvosi tudomány ezeket maholnap csak betegeknek fogja nyilvánítani és gyógyítani fogja ezeket büntetés helyett!?

Lesz-e ennek célja, eredménye? Nem. Csak kontárok azok, akik a tüneteket akarják gyógyítani, mikor a bajt nem is ismerik!

A mostan uralkodó áramlat, amely a társadalmi betegségek javítását tűzte ki célul, sok szép intézményt kíván megvalósítani, mely javulásukat előmozdithatja; nagy súlyt kívánnak fektetni a nevelésre, tanításra, a nemes érzék felébresztésére és ápolására, — szépnak s jónak minél tágabb körben való megismertetésére, gyakorlására s így akarnak hatni a szellemi életre.

Mávrézt jótékony, hitel és segély-egyletek, közadakozásból állított ellátási intézetek és betegápoló intézetek alakulnak az anyagi élet könnyítésére.

Mindezek a szép, nemes és dicső törekvések azonban egy nagy hibában szenvednek, s ez az, hogy — a tünetek gyógyítására irányulnak, — a kóroanyag pedig bennünk marad.

Nagy, de nem gyógyíthatatlan betegségben szenvedünk, mely betegség gyógyítása a mostani gyógy mód mellett nem remélhető. — Közgazdasági tunktióknak beteg! Ezt kell gyógyítani: és egészséges lesz mindenki széles e hazában!

Megelégedés kell nekünk: s ez meg lesz, ha azt látjuk, hogy a becsületes munka meghozza gyümölcsét!

Ismételtem, hogy közgazdaságunk funkciója beteg, s pedig azért, mert gazdasági szervezetünk nem bírja a hajszát, amibe bele sodordattunk.

Ha az embert versenylónak szerepére használjuk, 200—300 lépésig bírja, de azután ereje elhagyja, míg végre összerogy és tönkremegy. Így történik velünk is! — Van jó földünk, vizünk, erdők, tehenünk, lovunk, — földmivelőknek szü-

lettünk, azok vagyunk véralkatunk, természeti hajlamunk, hazánk éghajlatánál és földrajzi fekvésénél fogva: és ime belehajtottak a kereskedelmi versenybe, — mesterségesen felfujják hitelviszonyainkat, — míg egyszer csak beáll a gazdasági tönk!

A verseny, a tisztességtelen verseny az, ami az országot beteggé tette; ha ezen betegségnak útját nem álljuk, ha ki nem ábrándulunk: akkor elveszünk.

A nemzetgazdaság elvei azt tanítják, hogy az emberi társaságok a fejlődés fokához képest különböző gazdasági rendszerben éltek. — A emberi társaságok kezdetleges alakzatai nomádok voltak; később ha alkalmas helyre találtak, letelepedtek és földmivelők lettek; a földmivelők között pedig természetesen fejlődött ki idővel az ipar és utóbb a kereskedelem.

Alig 30 éve, hogy rendezett viszonyok között élhetünk, mely idő alatt közgazdasági életünk kifejlődhetett volna a maga természetes medrében s — sajnos — már mélyen benn vagyunk a kereskedelem túltengéseiben közgazdaságunk kárára.

Vajha az intéző körök figyelme erre kiterjedne! Vajha megértenék nemzeti sajtóságainkat, hajlamainkat! Vajha megadnák nekünk azt, amit mi kívánunk, és ne kergetnének bennünket arra a fokra, ahonnan visszaverődve mélyebbre esünk, mint voltunk!

Nem akarunk gyorsan gazdagodni! Csak azt akarjuk, hogy munkánk produkció legyen!

Ehhez juttasson embertársaink összességé: a társadalom.

Sissovics Miklós dr.

TÁRCZA.

Nátha, influenza. *)

Őszel és tavasszal, midőn az időjárás nagy változásou megy át, az elpuhult, kényes testű emberek rendszerint valamely hurutos bajt kapnak. Leggyakoribbak ezek között a nátha és az influenza.

A nátha nem egyéb, mint az orr nyákhártyájának hurutja. Rendszerint meghűlésből ered, származhatik azonban ártalmas anyagok belegzéséből, gyógyszerrel való mérgezésből, izgatottság, megerdítés és ehhez hasonló egyéb okokból, sőt más betegségekéből is.

A mint az ok, úgy a nátha fokozata és alakja is különböző lehet. Könnyebb esetekben csak orrdugulást és erre következőleg eleinte sávoszerű, később genyes váladékképződést tapasztalunk. Súlyosabb alakja a náthának, ha az fej-, szem-, fül-, nyak- és mellfájással és lázzal is jár, amidőn egész testünkben nagyfoku levertséget érzünk.

Es a közönséges nátha igen kellemetlen ugyan, de a legtöbb esetben mindennemű gyógykezelés nélkül is néhány hét alatt elmúlik. Megtörténik azonban, hogy az eredetileg közönséges nátha idültté lesz, az idült nátha pedig igen makacs és szerfelett nehezen gyógyítható betegség, miért is a nátha lefolyását magára hagyni veszélyes dolog, hanem azt, mielőtt fellép, a természetes gyógyeljárás szerint meg kell szüntetni.

Az influenza (orosz nátha) nem egyéb, mint a heveny lefolyású nátha legsúlyosabb alakja. Igen rettegett betegség. Nehe járványoszerűleg szerfelett súlyos alakban lép fel. E betegség nagyfoku levertéggel kezdődik, majd hidegláz vesz erőt a betegen, melyet azután sokszor

igen magas fokra emelkedő forróláz vált fel. Étvágytalanság, fejfájás, erős tüszögés, nagyfoku könnyezés, mellfájás, köhögés, sőt sokszor az egész testben mutatkozó fájdalmas érzések az illető szervek hurutos megbetegedésére mutatnak. Hibás kezelés esetén, tudniillik midőn a láz megszüntetésére a bőrön való kipárolgást gátló mérges gyógyszereket (antipyrin, antifebrin stb.) adnak a betegnek, a test belső tüze oly magas fokra emelkedhetik, hogy annak következtében halálos kimenetelű szivhűdés vagy egészen a dühögő örültségig fokozódó elmebetegség következhetik be. Ha pedig a köhögést morfiummal vagy más méreggel szüntetik meg, ennek igen könnyen tüdővész lehet a következménye. A tapasztalat bizonyítja, hogy ha az influenzát mérges szerekkel kezelik, azon esetre, ha a beteg némileg magához térni, lábbadozni látszik is, rendszerint visszacsúsz a bajba vagy pedig, mint laikus emberek mondják, más betegségbe esik és abban pusztul el.

Ezt a más betegséget pedig, mint fentebb említettük, egyenesen a mérges orvosságok idézik elő. Ezen állításunkat a következőkkel indokoljuk.

Ugy a közönséges nátha, mint az influenza fennforgása esetén hurutos belső gyuladás van jelen, mely belső gyuladás a közönséges náthánál csak a fej és a nyakban levő légzőszervekre, valamint a tüdőre, az influenzánál pedig sokszor az egész belső szervezetre kiterjed.

A kinek náthája vagy influenzája van, annak bőrfelülete egészen száraz. Kétségtelen bizonyíték ez arra, hogy a testből való kipárolgás megszünt. A bőr likosai mintha be lennének ragasztva.

A bőrön át való anyagkiválasztás teljes hiánya miatt a belső tűz folyton nagyobbodik és ezzel a baj fokozódik. A feladat tehát az, hogy a hiányzó bőrműködést, a bőrlikosokon való kipárolgást és a betegséget

anyagoknak a testből ily módon való kiválasztását lehetővé tegyük. Hogy a mérgek adagolásával azt elérni nem lehet, az bizonyos.

A belső forrónag vagy láz megszüntetésére adni szokott antipyrin, antifebrin stb. ugyanis a test belejében levő tüzet nem oltja el, hanem csak külsőleg teszi felismerhetővé. Olyantéle hatása van ezen mérges szereknek, mintha p. o.: egy túlfűtött kályha mellé a hő eltávolodását gátló kályhaellenzőket állítunk. Ez esetben a kályha tüzeit az ellenző miatt külsőleg nem érezzük ugyan, de azért a kályhában levő tüzet nemcsak hogy nem oltottuk el, hanem azt még növeljük, mert megátoljuk a hőnek a kályhából való szétáradását, minek következménye a kályha szétrobbanása lehet. Ugyanezt okozhat az ugynevezett lázszüntető mérges szerek az emberi testben, hol azután a test belejébe visszafajtott, de el nem oltott tűz a szervezetre, különösen pedig a szivre hat rombolólag.

A köhögés természetes gyógyító törekvése a beteggé lett testnek. Azért köhög az ember nátha, influenza esetén, mert az emberi természet a testbe nem való hurutos váladékokat a köhögés segítségével a légzőszerveken át a testből kivetni törekedik. Az emberi testnek ezen természetes és hasznos működését az orvosi gyakorlatban morfiummal és egyéb mérgekkel eljószták nyomni. Ezen köhögést szüntető mérgek hatása abban áll, hogy a tüdő működésére benítőlag hatnak, vagyis elgyengítik a tüdőt annyira, hogy ez nem képes a reá tapadó nyálkát magából a légutakon kilökní. Nem kell nagy bölcsesség annak belátásához, hogy ez az emberre néve előnyös nem lehet, mert a visszamaradó hurut megtámadja a tüdőt, úgy hogy annak elpusztulását idézheti elő.

Ezekben ismertetve a nátha és influenza mibenlétét és azok mérgekkel való gyógykezelésének helytelen-

*) A Kaszipp-Ujság most megjelent 1-és számából.

nak az építési szabályrendelet ezen intézkedését legkésőbb f. évi Aprilis hó végéig teljesíteni, mivel különben a munkások ellen a szabályrendeletben megállapított büntetés fog alkalmaztatni.

Közeg, 1899. február 11-én.

Közlegi József,
rendőrkapitány.

Ingatlanok forgalma. A múlt hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átírás alá: Pasner Janos után a 353. és 354. hsz. 228. sz. ház 870 ft. vételárban Tompek Peter és neje javára. Ugyancsak Pasner Janos után a (7063-7064.) hsz. 645 ft. vételárban Bauer Alajos és neje javára. Aufschlager Gottfried után a 6454. 6462. 6455. és 6461. hsz. felső Kaninor Jozsef javára 200 ft. vételárban.

Egy szegény ember története. Szegény volt. A szerencsétlenség üldözte. Hét ehezó gyermekének és betegon fekvő feleségének nem tudta megkérni a mindennapi kenyeret, nem annyit, hogy az ehezó család ne fázzék. Nyomorgott nap-nap után a vérző szívvel kellett látnia, hogy gyermekei hogy rognak össze a hidegtől. Vegre az Isten megkönyörült rajta, meghallgatta az ártatlan gyermek imáját. A szegény munkásnak egy könyörülő szív munkát adott a szerencsétlen ember, ki csak nyomort ismert, meg volt elégedve sorsával. Az Újságrók sorsjatekának utolsó hajása előtti napján valami hosszú saggattnak engedve, majdosa öntudatlanul lépett be Guedica A. főléjárúató Kőseuth Lajos-utca 15. szám alatt levő üzletbe és első körösetéből egy újságrók-sorsjegyet vett magának. Elhajtotta a sorsjegyet, hogy hibávaló reményeket ne költ-ön családjá tagjában. Másnap vasárnap levet, munkára nem ment, hanem otthon maradt. Ki írja le oromet, midőn egy újságot kezebe vevé, látta, hogy a főnyereményt az ő sorsjegye nyerte meg. Mint szegény ember feküdt le a mint jomodu ember ébredt fel. Most már elmondia családjának is az esetet a elképzeltelint azt az örömet, mely azután a boldog család körben uralkodott. A szerencsés ember még aznap felvette a pénzt.

(Gyermekekkel és nőekkel babkávét itatni) Evék óta orvosok és gyógytudósok által, rövid idő előtt ismét egy ismert tudós által Bécsben, azok egészségi és testi ereje elleni vétkesnek állítatott. Meg oly sok családban folytatják azon rossz szokást, hogy a napot ezen idegigató uallal kezdik meg és azt többszörösen délután ismét az asztalra hozzák. Csoda-e tehát így, ha a jobb-modu családokban, ahol a gyermekek ezenkívül szellemileg és a szegényebb családokban, ahol a nők testileg túl vannak erőltetve, a székében szenvedők, varazegények, idrgesek és gyengék száma mindig jobban növekszik? Ez megie módjában áll mindenkinek ezen ártalmas szokás beazüntetése, amely többnyire csak tudatlanságból folytatatik. Ahol a szülők évek hosszan át való megszokottáá következében a babkávétől nem akarnak mindjárt egészen lemondani, ott ennek koverése által a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávéval, eleinte egy harmadig, később felig, a kávéital finomult józles mellett egészségileg majdnem ártalmatlanná tehető. Gyermekeknek azonban egészen a tizenötödik évig, nevezetesen leányoknak és betegeknek vagy gyengébb személyeknek, ne sajnáljuk a kis fáradságot, a Kathreiner-féle maláta kávé bab-kávé nélkül, és pedig jó erősen, elkészíteni. Az ize és az illata ugyanolyan, mint a bab-kávé, tápláló ereje és egészséges, és minél tovább issza az ember, annál többet kíván beöle. Valódián mindenüti az eredeti c-omagokban kapható, mindazonáltal őrizkedjünk minden csekéy értéki hamisítványtól és különösen a nyitottan kimerő arutól, amely gyakran hamisan „nyitott Kathreiner-kávé”-nak nevezetik, de a legcsekélyebb köze sincs ezen valódi maláta-kávéhoz.

Különfélék.

* **Kegyelet.** A magyar nők adományából maris tekintélyes összeg gyűlt egybe az Erzsébet királyné alapra, melynek az a rendeltetése, hogy méltó módon örökítse meg a boldogult kiralynt emléket. A központi bizottság, mint említettük, elhatározta, hogy művészi kivitelű órcz-

a bőrfelületen visszamaradt vízből, ha azt ruhával vagy ágyneművel légmentesen jól betakarjuk, meleg pára kepződik.

A test melegének a hideg vízzel a bőr felületén való érintkezéséből származott meleg vízpárák az egész bőrfelületet felmelegítik. Ezen melegség folytán a bőr likacsai kitágulnak, megnyílnak és lehetővé teszik azt, hogy a belső forráság a lázas testből szabadon és bőven kiaramolhassék. Ezen hőkiaramlás magával ragadja a testben levő betegségi anyagokat is, melyek azután bő izzadáig alakjában távoznak el a testből.

Ily módon az egész test megtisztul és egészségesebb lesz, mint valaha volt.

Az izzadás után a bőrfelület a levegő behatásával szemben érzékenyebb válik, mert az ősaes bőrlikacsok nyitva vannak, miért is feltétlenül szükséges, hogy az izzadás után a test ismét hideg vízzel gyorsan lemosassék és megtörültsék, hogy ennek következtében a bőrlikacsok ismét becsukódjanak és a bőr megedzessék.

Miatán azonban a végczél és, hogy se túlságosan kitágulva, sem pedig nagyon összehúzódva ne legyenek a bőrlikacsok, hanem rendszer állapotba jussanak, ezért szükséges az utolsó hideg mosás és letörülkezés után vagy felöltözni, utána gyors mozgást tenni, vagy pedig újból az ágyba feküdni és betakaródnai, hogy a bőrfelület ismét mérsékeltlen átmelegedjek és a bőrlikacsok rendszer állapotukat visszanyerjék.

Kiszétsé meg a náthát vagy influenát a leirt módon kezelni bárki, és bizonyos lehet a legkitűnőbb eredményről!

koszorút készítet a királynénak a bécsi kapuzsinások templomában levő koporsójára, noha a terv megvalósításának utjában volt a bécsi udvarnál uralkodó spanyol ottlét. A királyi család elhunyt tagjainak koporsóira az ottlét szerint csak koronás ó tehát le koszorút. De a király a beveti udvari szokás ellenére megengedte a magyar hölgybizottságnak a koszoru letételt. A bizottság a koszoru mintázására Zala György szobrászt kerete föl, aki a heten Bécsben jart és megtekintette a kapuzsinusok sírboltját és a királyné koporsóját. A művész a helyi viszonyok szemmel tartásával oldja meg feladatát a készíti el a hatalmas koszoru mintázatát.

* **Színházegések.** Az elmúlt esztendő rendkívül kedvező a színházegések statisztikájában. Az egész évben csak egy színház égott le, hozzá meg ez is fából volt. Ez a Mauzoni-színház, amely a múlt év január 28. földig legett. Kisebb tüzek több színházban voltak, de a tűzbiztonsági állapotok ma már a világ legtöbb színházában oly kiünöek, hogy sehol sem történt nagyobb veszedelem.

* **Tulzas a plakátokkal.** London város tanácsához a minap egy kerveney érkezett, amelyet több mint 300 építész írt alá. Azt kerik, hogy segítsen a tanács azon az abszurdomon, amit újabban a hirdetésekkel véghez visznek. London egyes városrészeiben valószággal teleklyak a házakat fértagszokkal. Egyes épületeket teljesen elfedik a plakátok, sőt az ablakokat is felhasználják hirdetésekre, úgy hogy a ház belsejét egész nap világitani kell. Hogy a házturak ez ellen nem tiltakoznak, annak az az oka, hogy a jövőelem, mely a hirdetésekéből folyik, jóval felülmulja a világitás költségét. A Tottenhamcourt Road és Oxford-utca sarkán levő nagy négyemeletes házon egyetlen ablak sem látható, sőt a kapu is tele van ragasztva. A háztulajdonosok berbe adják a falakat meg az ablakokat, amiből több a nyereségük mint a lakásberletből.

Közgazdaság.

Minő legyen a jó sörárpa?

A jó sörárpa termelése, amint az eléggé ismertetés a legkülönbözőbb tényezőktől függ, a melyek közül fő képen a talaj, az elhajlati és a trágyázási viszonyok nagy szerepet játszanak. Számos kísérlet alapján be lett bizonyítva, hogy az sörfeleség helyes megválasztása által képesek vagyunk jó sörárpa termelni oly talajokon és oly vidékeken, a melyeken mind eddig jó sörárpa termelni nem sikerült. Azokival képesek vagyunk cselozserü trágyázás és más művelési rendszabályok által az árpa minőséget megjavítani, erre vonatkozólag azonban általános ervenyű tanácsok nem adhatók, mert itt minden egyes esetben a meglevő körülményeket is figyelembe kell venni. Lassuk már most, miú tulajdonságokat kívánunk meg a kereskedők és sörgyártások egy jó sörárpatól. Először is a színre fektetnek nagy súlyt és legjobban fizetik a világos vagy balványaraga árpát. A színre azért fektetnek oly nagy súlyt, mert ebből következtetnek az árpa egyenletes jó csiraközösségére. Be van ugyan bizonyítva, hogy a sötétebb színű árpák apen olyan jó sörárpa szolgáltathatnak, mint a világos színűek, mindaddig azonban, míg a sörfőzők az árpa színére nagy súlyt fektetnek, a gazdának a szép világos színű árpa előállítására kell törekednie. A hektoliter súly a sör árpa értékre nagy mértékben határoz, amennyiben az olyan árpa, a melynek hektoliter sulya 65, mások szerint 67 kgval csekélyebb, nem lehet sörárpa. Az árpa abszolút, vagyis bizonyos számú szemek súlyát azért veszik figyelembe a sörárpa értékek meghatározásánál, mert feltételezik, hogy minél könnyebb az árpa, annál soványabb az, annál kevesebb a ki nem használt rész.

A sörárpa egyik legfontosabb tulajdonságának tartják annak liszteséget. A lisztes árpa sok keményítőt és kevés proteint tartalmaz, a sörgyáros lehetőleg nitrogén — tehát protein szegény árpát kíván, mert főleg a keményítőre van szüksége, azonkívül nagyobb protein tartalom hátrányosan hat az erjedésre. A héj vastagságát szintén a sörárpa egyik fontos tulajdonának tekintik, mert minél vékonyabb az árpa héja, annál kevesebb az árpa értéketlen aktréze. Kétségtelen azonban, hogy a gazda árpáját már ezáltal is megjavíthatja és sörfőzési célokra alkalmasabbá és értékesebbé teheti, hogy ha azokat a követelményeket, a melyeket a sörfőzők, kereskedők és malátagyárosok az árpa külsőj-től-tőleg megkövetelnek, jobban figyelembe vesz és minden rendelkezésére álló eszközzel arra törekedik, hogy a tekintetben lehetőleg tökéletes arut állítson elő. Ezen külső tulajdonok, melyek sokszor igen egyszerű módon megjavíthatók a következők:

1. Az árpa tisztasága. Az árpa ne tartalmazzon tisztátalanságokat, minők a gyommagvak, homok és apróbb kavicsok; azonkívül ne legyen különféle árpafajok keveréke. Ezenelőzva nagyon tanácsos a leiratott árpát igen gondosan megtisztítani.

2. A szemek egyenletessége. Nagyon cselozserü és ajánlatos egyenemű arut előállítani, a mi úgy történik, hogy az apróbb és ki nem fejlett takarmányozási célokra szolgáló szemeket a nagyobbaktól, melyek vetőmagul használtatnak föl, különválasztják. Miatán nem egyetlen nagyságu szemek rendszerint akkor mutatkoznak, amidőn különböző árpafélések keveréke, a melyek egyenletlenül érnek, szolgál vetőmagul, tehát arra is kell törekednünk, hogy ne kaszátsassék nagyon korán a vetőmagul fajtiszta magot használjunk.

3. Az árpa színe. Habár az árpa színe nem csaltatatlan bizonyítéka az árpaminőségének, mégis súlyt fektetnek arra, miután ha színe nem szép, a melyet kedvezőtlen időjárási viszonyok idézhetnek elő, közel-férvő dolog, hogy az árpa learatása oly körülmények között történt, melyek a minőségre gyakoroltak káros beáthat.

4. Dohos szagu és kintit árpa maláta készítésére szintén alkalmatlan. Ha a learatott árpa jól kiszáritjuk a kiesélt szemeket pedig szárazoz eltartjuk, akkor az említett bajokat kikerüljük.

5. Jó sörárpanak nem szabad hibás vagy megréztett magvakat tartalmaznia. Hogy ha az árpában szét-ötött vagy útea által megréztett szemek fordulnak elő, ezáltal a jó sörárpanak egyik fontos tulajdonsága csökken. A csiraközösség, miután az efféle szemek vagy egyáltalán nem, vagy pedig nagyon rosszul csiráznak és ezáltal maláta készítés szempontjából csekélyebb értékek, márést pedig nagyon könnyen elrohadnak és elősegítik a penozkepződést és ezáltal káros hatásuk a malátakészítésnél. Nagyon könnyen sérülnek meg a szemek abban az esetben, ha csaplógeppel történek a kieséltés és annak a dobja nagyon szűkre van állítva. Ha tehát géppel csépelünk, ügyelnünk kell arra, hogy a dob ne legyen túlságosan szűkre állítva. Ha az árpát jól kiszáritjuk, nagyobb ellenálló képességgel bír, a magvak lazábbá lesznek, úgy, hogy ez esetben, ha tágabbra is van állítva a cséplőgéj dobja, tökéletesebben csépelhetjük ki, és nem kell attól tartanunk, hogy árpánkat maláta készítésére alkalmatlanná tesszük.

Irodalom és művészet.

Kneipp Újság ezim mátt havi folyóirat indult meg Budapesten. Ezen lap az Országos Magyar Kneipp-Egyesület közlönye. Az igen tetszetős alakban kiállított mutalványszám felétte érdekesen van összeállítva. Ismer-teti a Kneipp-gyógymód mibenletét. Targyalja a most nagyon elterjedt nátha és influenza gyógyítását. Érdekes ezikk van benne Petrovits Lászlótól, amelyben leírja azt, hogy miként tett ő Kneippistává. Egy rovatban a lap az előfizetőknek a Kneipp-féle gyógymódra vonatkozó minden kérdésben felvilágosításokkal szolgál, illetőleg tanácsokat ad az egyes betegségeknél követendő mikénti eljárásra. Általában az egész lap tartalma igen tanulságos és hasznos mindenkire, mert okos tanácsokat ad arra nézve, hogy miként oljen az ember, ha egészséges akar lenni. Szerkeszti dr. Szalkay Gyula, az Orsz. Magy. Kneipp-Egyesület elnöke. Előfizetési ára negyed-évre 1 ft. Megrendelhető a „Kneipp Újság” Budapesten, X. ker. tüzér-utca 19. sz. n.

Szerkesztői üzenetek.

F. M. helyben Önben kétségtelenül költői lélek lakik a dolgozatai megüti a mértéket, de lapunk csak nagy ritkán közöl verseket, szerelmeseink meg egyáltalában nem.

Nyilt-tér.

Henneberg-selyem

45 krtól 11 ft 65 krig méterenkent — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendeltetnek, — fekete fehér és szines — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér és vammen-tesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udv. szállító) Zürichben.
Magyar levelezés. Svájcba kisézérés levélbályog ragasztandó.

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összszeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági-és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a tájékozássául, másrészt a magszükségletüket nálam bevasárló kereskedők érdekeinek megvédéseül kijelenteni, hogy a vidéki ismételadóknaál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégemtől származóknak, melyek vagy

az én ólomzárammal,

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszékileg bejegyzett védjeggyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön,

csász. és kir. udvari szállító

m a g n a g y k e r e s k e d é s

Budapest, VI., Andrássy-út 23. sz.

H i r d e t é s e k.

20 hold

Dr. Gerhauser József tulajdonát képező szántó és rét, köztük a szombathelyi ut mellett s a nagytamási düllőkben lekvők is, egészben vagy részletenként f. évi február 27-én és 28-án szabad kézből eladó.

Bővebbi adatokat nyujt

Horváth Béla

Közeg, kiraly-ut.

árverési hirdetményi kivonat.

A közzei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Horváth Lajos senyefalusi lakos végrehajtónak Szekszér István és tsaí perenyelaki végrehajtást szenvedők elleni 64 lrt 80 kr. tőkefelvetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a közzei kir. járásbíróóság területén levő Perenye községben fekvő, a herenyei 17. sz. tjkvben A I. 1. 2. 7. 9. 10. 12. 13. soroz. 13. házszámú 3/8 teleknek nehai Szekszér György nevében álló 1/8 részre az árverést 311 lrtban ezennel megállapított kikiáltási árrban az árverést elrendelte és úgy a fennbb megjelölt ingatlanok a:

1899. évi márczius hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Perenye község hazánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok, becslésének 10%-át vagyis 31 lrt 10 krt készpénzben vagy az 1881. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában, kifejtelt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-s értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezeséről kiállított szabályszerelemismervényt átvezeteltetni.

Kelt Kőszegen 1898. évi novemb. hó 29. napján.
A közzei kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Deutsch,
kir. albiró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves haziaszer elterjedt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedőlőzéseként alkalmaztatják közvényenél, cauznál, tagzsárgatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedőlőzéseknel is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezése alatt, nem titkos szer, hanem igazi sépezere haziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 lrt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerertár Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedője és Richter özögyvesek nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. ea. iars., ea. és kir. udvari szállító, BDDOLSTADT

Főraktár: Kőszegen Floderer Jenő gyógyszerertár.

Dr. Schmidt G. törzskari orvos hírneves

FÜL-OLAJA

a leggyorsabb idő alatt gyógyítja meg gyökereiben a temporariuss siketséget, túlfolyást, fülgugást és nagyothallást, még ha elvült is.

Egyedüli elárutató helye a „Magyar királyhoz” czimzett gyógyszerertárban Sopronban.

Egy üveg ára 3.50 márka, használati utasítással együtt.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czég 17 év óta áll

fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben már sok nemes és vadoncz cseméjét szállít Horvát-, Slavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 db; vadoncz-állománya 8 millió. A czég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a homoki szőlőtelepítőknek kiveses

háza azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönb a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztonságban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy túlságosan kővértett talajban állittatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mezőkovács-házi hírneves telepéről valók. Ugy magasderékü, valamint törpe csemétek megrendelhetők korte, alma, szilva, bazi barack, kajszin-barack, cserecsnye, meggy, laponya, birs, dió és eperből. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökérü, fajhiteles, igen szép csemétek darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajakból tab-

laürítés folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségü csemétek is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtét, melyek gazdag gyökérzetüknel fogva főként nagyban telepitésekhez oleosságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségü csemétek vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a tentirt czégnél. A gazdag gyökérzetü vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 lrt 85 krtól 19 lrtig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15%, engedmény. — Levél-czim:

UNGHVÁRI LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Hangok a közönség köréből.

Köszönő irat Amerikából.

Az eredeti levél másolata, szóról-szóra magyarra-fordítva.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerertár Neunkirchleiben Alsó-Ausztriában.

New York, 1898 máj. 18.

Legjobb uram!

1895. évi nevenboreben közvényben annyira megbetegedtem, hogy kénytelen voltam agyba feküdni. Teljes nyolcz hónapom át egy helyen mozdulatlanul feküdtem, nem leven képes egy hüvelknyire sem odabb mozdulni; testem súlya 175 fontról 130 fontra szállott alá, jelsül a szörnyü fájdalomnak, miket mind ez éveken át szenvedtem. Egy gyógyítási módot sem mulasztottam el, — de azok használata után hallottam ugyanis valami Liniments Electricről, török fürdőkről stb-ről — és minden orvosi kezelés dacára, nem éreztem javulást, úgy, hogy az utolsó kezelő orvos azt mondta, hogy nem fogadna el tőlem több pénzt, mert az czeltalanul van kiadva.

Ekkor egy barátommal találkoztam, aki Wilhelm antiarthrikus antirheumatikus vértisztító teájára figyel. ezotelt, egy szerre, mely a közvény ellen csálhatatlannak bizonyult. E beszelttem neki kísérletemet más szerrel s alig volt bizalmam közlese irant. Ugy tetszik, mintha a sors keze diktalta volna, hogy önnék írjak, hogy szívem még remélt, hogy letezik segítő, aki engem meggyógyít. S eu ugy találtam, hogy ilyen mentő tényleg letezik. Szoval ki nem fejezhetem a szörnyü fájdalmakat, miket az utolsó 3 évben szenvedtem, de most már mi sem zavarhat s en e pillanatban azt hiszem, hogy ugy érzem magamat, mint úszülőt, nemadva Wilhelm antiarthrikus antirheumatikus vértisztító teáját semmi kincselt a vilagon.

Legyen oly jó uram, és küldjön nekünk pósta fordultával b. C. Q. D. 1 tuzat (12 csomót) Wilhelm-féle antiarthrikus antirheumatikus vértisztító teájából.

Legjobb egészséget és hosszú életet kívánva, tisztelettel vagyok

Gordon József M., 179 orchard st. New-York, amerikai egyesült államok.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár: Kőszegen, **Floderer Jenő** gyógyszerertár (Cassaniovits-féle gyógyszerertár.)

4 arany, 18 ezüst-érem. 30 tiszteleti és elismerő-okirat.

Kwizda restitucióshudja Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára 1 lrt 40 kr. 34 év óta az udvari, nagyobb katonai és magánállókban használják erősítőül a nagyobb utazások előtt és az erök helyrehozásául nagyobb utazások után, továbbá daganatoknál és láhmerovásgeknél.

Csak a fenti védjegyes a valódi. Kapható minden gyógyszerertárban

Főraktár: **Kwizda Ferencz János** Cs. és kir. osztr. magy. és kir. román udvari szállító

kerületi gyógyszerertár: KORNEUBURG (B.-cs. mellett.)

Még sohasem

létezett!

100.000

lehet az Ujságíró-sorsjegyek utolsó huzásánál, mely

már holnapután

koronát kedden febr. 21-én fog okvetlenül megtartatni,

egy koronával nyerni.

Főnyeremény 100.000 korona, 10.000 korona stb. stb.

Egy sorajegy ára **EGY** korona. — Sorsjegyek kaphatók: az összes bankokban, váltóházakban és dohánytözsdékben.

Sorsjegyek a „Közseg és Vidéke” kiadóhivatalában eredeti áron kaphatók.